

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet
sexualitet, samtycke och relationer vid Nynäshamns
gymnasium i Nynäshamns kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i gymnasieskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Nynäshamns gymnasium. Granskningen genomfördes under vårterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen 6 utvecklingsområden som angetts i beslut den 3 juni 2024, dnr 2023:8101.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Nynäshamns gymnasium senast den 15 januari 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Nynäshamns kommun har inkommit med en sådan redovisning den 14 januari 2025.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: genomför undervisningen så att kunskapsområdet är ett återkommande och aktuellt inslag under alla gymnasieår

Nynäshamns kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 2: integrera kunskapsområdet i undervisningen

Nynäshamns kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 3: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska könsrelaterade maktstrukturer och hedersförtryck

Nynäshamns kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 4: utveckla strategier för att skapa ett tillitsfullt klassrumsklimat där alla elever inkluderas och involveras

Nynäshamns kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 5: bemöt utspel och uttryck för intolerans och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Nynäshamns kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Utvecklingsområde 6: gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs. Skolinspektionen förutsätter att Nynäshamns kommun tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Utvecklingsområde 1

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- genomför undervisningen så att kunskapsområdet är ett återkommande och aktuellt inslag under alla gymnasieår

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har avsatt tid för lärarna att i ämnesgrupper läsa och diskutera läroplanen samt hur de kan få in kunskapsområdet i undervisningen. Dessa diskussioner användes sedan för att på programgruppsnivå göra en pedagogisk planering för att säkerställa att eleverna möter kunskapsområdet återkommande under alla tre år på gymnasiet. Huvudmannen uppger att den systematiska planen även kommer innebära att elevhälsans olika professioner kan involveras alltmer och att kunskapsområdet på så sätt kan fördjupas.

Vidare framgår av redovisningen att skolenhetens arbete har utvecklats genom att lärarnas kunskap och förståelse har ökat samt att styrkor och

svagheter har uppmärksammats som kan användas i det fortsatta utvecklingsarbetet. För att ytterligare förstärka programplanerna för att få in kunskapsområdet i undervisningen kommer tid att avsättas för det i arbetet med gymnasiereformen.

Utvecklingsområde 2

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- integrera kunskapsområdet i undervisningen

Av huvudmannens redovisning framgår att alla skolans lärare och övrig personal deltagit i planeringsarbetet för kunskapsområdet. Detta innebär att både gymnasiegemensamma ämnen och ämnen kopplade till olika program, inriktningar och profiler tillsammans arbetar för att uppfylla kraven från läroplanen. Lärare och elevhälsans olika professioner har suttit i tvärgrupper för att stötta en utveckling i ett brett perspektiv över ämnes och programgränser. Enligt huvudmannen kommer kvaliteten i undervisningen inom kunskapsområdet att utvecklas då skolan nu har en överblick av vilken lärare som gör vad och säkerställer en helhet i undervisningen.

Utvecklingsområde 3

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska könsrelaterade maktstrukturer och hedersförtryck

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan driver ett utvecklingsarbete för att kunskapsområdet ska genomsyra all undervisning. Lärarna har planerat in moment där eleverna ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt och stärka förmågan att fatta egna beslut.

I flertalet ämnen planeras det att genomföra moment som medvetet uppmuntrar och utmanar eleverna att undersöka maktstrukturer kopplade till kön. Huvudmannen uppger att det i lärarnas planeringar exempelvis nämns hur lärarna ska arbeta med hur relationer och sexualitet framställs i media samt diskussioner om pornografi. Det ska även finnas ett fördjupningsmoment gällande hederskultur och det ska ingå studiebesök på polismuseet.

Enligt huvudmannen är den förväntade effekten av arbetet att eleverna utvecklas som individer och samhällsmedborgare då de stärks i att kritiskt

analysera sin omgivning och fatta egna beslut samt att både lärare och elever vill och vågar diskutera svåra ämnen och viktiga samhällsfrågor.

Utvecklingsområde 4

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- utveckla strategier för att skapa ett tillitsfullt klassrumsklimat där alla elever inkluderas och involveras

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn beslutat att ta fram ett nytt försteläraryupdrag som innebär att försteläraren, tillsammans med ledningsgruppen, ska leda ett utvecklingsarbete inom pedagogisk lärmiljö och specifikt fokus på gemensam värdegrund. Detta då rektorn uppmärksammat att det fanns behov av att arbeta med bemötande av elever och framhållande av värdegrund i klassrum och skolan som helhet.

Vidare uppger huvudmannen att skolan fördjupar samarbetet med skolpsykologen som är kopplad till skolan. Tillsammans med skolpsykologen planerar skolan att genomföra workshops i metoder för att hantera svåra samtal, både på individ och gruppnivå. Det planeras även fördjupad handledning med skolpsykologen för lärare som upplever behov av stöd i arbetet med klasser där man upplever att det är svårt att få alla elever att bli integrerade och involverade.

Huvudmannen bedömer att dessa åtgärder kommer förstärka upplevelsen av att Nynäshamns gymnasium är en trygg skola med god studiero där elever och lärare trivs.

Utvecklingsområde 5

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- bemöt utspel och uttryck för intolerans och arbeta med insatser som hävdar de värden läroplanen anger

Av huvudmannens redovisning framgår att i det nya försteläraryupdraget ingår att försteläraren, tillsammans med skolläroplanen, undersöker metoder för att på bästa sätt bemöta uttryck för intolerans. Utöver denna åtgärd är skolläroplanen nu mer på plats och synliga i verksamheten för att ge personalen stöd i deras dagliga arbete och för att visa vilken typ av klimat som ska råda på skolan, vad som tolereras och vad som inte tolereras. Ett fördjupat samarbete med skolpsykologen är ytterligare en åtgärd där psykologen handleder lärare hur man på bästa sätt genomför

svåra samtal och bemöter elever som uttrycker sig på ett sätt som inte tolereras enligt läroplanen.

Vidare uppger huvudmannen att elever och lärare i olika enkäter och undersökningar uttrycker en gemensam syn av goda relationer och att samtliga elever anser att lärare ingriper ifall intolerans eller andra negativa uttryck sker.

Utvecklingsområde 6

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- gör eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

Av huvudmannens redovisning framgår att i och med att kunskapsområdet har uppmärksammats och en plan för ett systematiskt genomförande har skapats har lärarna öppnat upp för att involvera eleverna i högre utsträckning i utformningen av undervisningen.

Vidare uppger huvudmannen att de nu uppmärksammat ett större elevengagemang på skolan, både inom och utanför undervisningen, och de planerar ytterligare åtgärder framöver för att stärka elevernas engagemang och inflytande.

Av redovisningen framgår inte på vilket sätt eller i vilken utsträckning eleverna fått möjlighet att vara delaktiga i utformningen av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer.

På Skolinspektionens vägnar

Ewa Mölleryd
Beslutsfattare

Jenny Segerberg
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Gymnasieskolans arbete med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer \(skolinspektionen.se\)](https://skolinspektionen.se/gymnasieskolans-arbete-med-kunskapsområdet-sexualitet-samtycke-och-relationer)

Författningsstöd

Bedömningsområde Återkommande och aktuell undervisning

Författningsstöd

16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen [2010:2039].

Lgy 11, avsnitt 2.6, *Rektorns ansvar*.

Bedömningsområde Ämnesintegrerad och fördjupande undervisning inom gymnasiegemensamma ämnen

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Riktlinjer*.

Bedömningsområde Kritiskt förhållningssätt och förmåga att fatta egna beslut

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Gymnasieskolans uppdrag*.

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål*.

Bedömningsområde Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Författningsstöd

1 kap. 5 § skollagen.

Proposition 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s. 634.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet*.

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.*

Lgy 11, avsnitt 2.1, *Kunskaper, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Mål.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Bemötande och insatser som hävdar de värden som läroplanen anger

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Förståelse och medmänsklighet.*

Lgy 11, avsnitt 1. *Skolans värdegrund och uppgifter, Saklighet och allsidighet.*

Lgy 11, avsnitt 2.2, *Normer och värden, Riktlinjer.*

Bedömningsområde Elevdelaktighet

Författningsstöd

Lgy 11, avsnitt 2.3, *Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.*